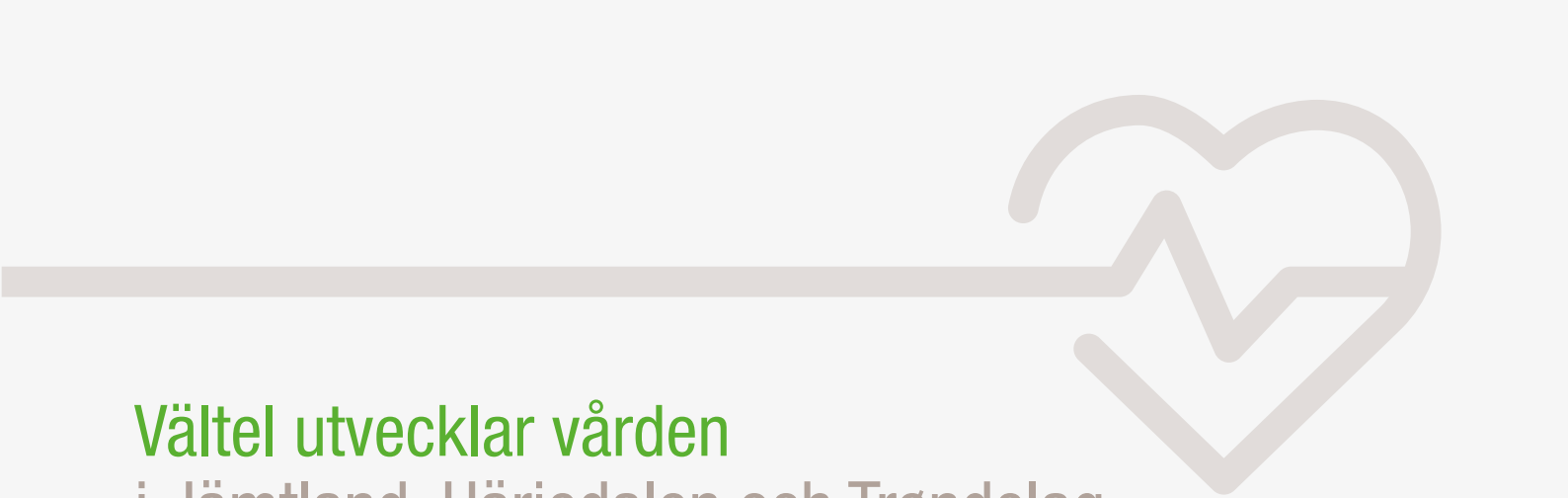

Vältel utvecklar vården i Jämtland, Härjedalen och Trøndelag

Innehåll

Vältel utvecklar vården i Jämtland, Härjedalen och Trøndelag	3
Ökat samarbete mellan privat och offentlig sektor	4
En mötesplattform	4
Tre testområden	4
Exempel på produkter och tjänster som testats	6
Mobil röntgen	6
Hemövervakning/monitorering	6
App som möjliggör bättre introduktion	7
Viktiga mammar	7
Folktandvården i Jämtland Härjedalen	8
Digital assistent	8
Digital natttillsyn	9
Säljbara lösningar	9
Gränsöverskridande forskning	10
Utmaningar och erfarenheter	10
Vad händer nu	11

Vältel utvecklar vården i Jämtland, Härjedalen och Trøndelag

Vi lever längre och blir allt äldre – det innebär också att vi blir allt fler som behöver vård. I Jämtland, Härjedalen och Trøndelag är de geografiska avstånden mellan invånarna och vården stora. Dessutom har Sverige och Norge brist på vårdpersonal. Därför startades Interregprojektet Vältel för att föra företag, kommuner och regioner närmare varandra och skynda på utvecklingen för att kunna lösa vårdens utmaningar med hjälp av förändrade arbetssätt och välfärdsteknik.

Vältel startades av Region Jämtland Härjedalen och Helse Nord-Trøndelag. Vältels mål var att skapa nätverk och testarenor där företag,

kommuner och regioner kunde mötas för att utbyta erfarenheter och kompetenser samt testa innovativa idéer. I projektet har drygt 30 företag, 14 kommuner och sjukvårdsregionerna i området varit med. Företagen har bidragit med tid, produkter och tjänster. Kommunerna och regionerna har bidragit med tid och genom att öppna upp sina verksamheter så att företag fått ta del av vårdens behov och utmaningar.

Att Vältel är ett Interregprojekt innebär att projektet har fått ekonomiska medel från Interreg Sverige-Norge under tre år inom området Innovation.

Ökat samarbete mellan privat och offentlig sektor

Företag, regioner och kommuner har knutits samman och tillsammans testat nya innovativa lösningar. Ett 50-tal idéer har kommit in och cirka 40 av dessa har startats upp och testats. Vissa är testade, utvärderade och implementerade i olika verksamheter medan vissa fortfarande testas. Testerna har inneburit ett förändrat arbetssätt med stöd av välfärdsteknik.

Vältel har skapat testbäddar för företag, akademi, kommuner och regioner. Testbäddarna har bestått av fysiska och virtuella miljöer där organisationerna samverkat när de har utvecklat, testat och infört nya produkter, tjänster, processer och organisatoriska lösningar inom vården. Kunskapsupbyggnaden och kunskapsöverföringen mellan offentlig och privat sektor är påtaglig i projektet. Testbäddarna har bidragit till teknisk utveckling och innovationsförmåga inom välfärdsteknologi.

En mötesplattform

I den externa utvärdering som gjorts av projektet är det tydligt att företag, kommuner och regioner upplever att Vältel har stöttat dem med att skapa nya nätverk för erfarenhetsutbyten. Många säger också att de förmodligen inte hade fått kontakt med varandra utan Vältel, särskilt när det gäller möten mellan svenska och norska aktörer.

Nätverk som har byggts upp kommer att bibehållas och förhoppningsvis ge intressanta effekter även i framtiden. Det gränsöverskridande samarbetet har visat skillnaderna och likheterna med Sveriges och Norges hälsosystem, juridik, ekonomiska förutsättningar och kulturer.

Vältel har varit uppdelat i tre testområden:

TESTLAB 1

Här har man testat olika produkter och tjänster som handlat om hälsorum och mobila hälsolösningar

TESTLAB 2

Här har man testat olika produkter och tjänster som handlat om uppkopplade hem

TESTLAB 3

Här har man testat olika produkter och tjänster som handlat om akut stöd

Arbetet har gått ut på att identifiera behov inom vården, utveckla lösningar från näringslivet, ta del av kunskap från akademien och att arbeta tillsammans för att skapa nya produkter och tjänster. Projektet har varit en initiativtagare, en konferensarrangör, en kunskapspartner, en applikationsförfattare, en testledare, en projektledare och en utvärderare. Det har varit möjligt tack vare en nätverksbaserad arbetsmetod – varje person och organisation har bidragit med sin expertis och sina nätverk.

Alla tre testlabbar har generat testbäddar som genomförts på ett strukturerat sätt och följts upp genom utvärderingsrapporter. Den externa utvärderingen visar att kvalitén på alla testlabbar har varit hög och att projektet har anlitat en extern utvärderare bidrar till att garantera projektets kvalitet.

Utvärderingen visar också att VälTel bidragit till ökade erfarenheter inom forskning och utveckling genom att testarenorna gav möjlighet att testa nya arbetsmodeller och innovativa produkter och tjänster. Projektet har också gjort egna utvärderingar av varje test som gjorts och det har bidragit till lärande för alla parter.

Några av testerna som genomförts

MOBIL RÖNTGEN

För att tillgängliggöra röntgen för fler placerade man en mobil röntgenapparat i en anpassad bil. Bilen utgick från Namsos sjukhus i Norge och under testperioden genomfördes 1 500 röntgenundersökningar i den mobila röntgenbilen.

En forskningsrapport visar att lösningen ger ett socioekonomiskt positivt värde och dessutom resultat som räknas positivt för

patienternas välbefinnande, särskilt när det gäller tillgängligheten av röntgentjänster i distrikten.

Mobilradiologi i Namdal har gått i drift och anpassade undersökningsrum har installerats i fyra kommuner i Namdalregionen. Projektets ambition var att uppnå gränsöverskridande tjänstesamarbete, men det har hittills inte lyckats.

MONITORERING

Primärvården i Region Jämtland Härjedalen har tillsammans med ett antal företag arbetat fram en modell där patienten kan mäta vissa värden hemma, som till exempel blodtryck. Värdet kan ses av patienten i mobiltelefonen och hos distriktsköterskan Ligger värdet bra eller inom en viss gräns behöver patienten inte

besöka primärvården. Testet är nu uppskalat i verksamheten och upphandling av leverantör pågår.

Vältel har också samordnat flera olika företag som nu deltar gemensamt i det pågående utvecklingsarbetet i fas två där man tittar på ytterligare diagnoser som man kan börja jobba med.

APP SOM MÖJLIGGÖR BÄTTRE INTRODUKTION

En norsk app som hjälper nyanställda undersköterskor och vikarier att få en introduktion till sitt arbete testades i en kommun i Sverige.

Appen och arbetssättet var implementerad i några kommuner i Norge. Appen anpassades till svenska förhållanden och testades sedan. Det blev ett lyckat resultat

och appen har sedan intörts i flera kommuner i Sverige.

Fördelarna med appen är bland annat att personal enkelt kan använda appen vid behov och repetera alla delar av introduktionen och de som leder verksamheter kan anpassa innehållet och se vilka delar medarbetarna har gått igenom.

VIKTIGA MAMMOR

Viktiga mammor är ett digitalt program som erbjuds till gravida kvinnor som har BMI 30 eller mer. Övervikt och fetma ökar risken för komplikationer under graviditeten och förlossningen. Därför har man erbjudit träning via en app och man har haft möjlighet att dokumentera kost, träning och andra parametrar via en e-tjänst på 1177.se.

Träningen har kvinnorna kunnat göra hemma i lugn och ro och övningarna har tagits fram av vårdpersonal. Viktiga mammor blev ett lyckat test och en innovationsklinik är nu intresserad av arbetet och ytterligare forskning kommer göras på området.

Några av testerna som genomförts

FOLKTANDVÅRDENS UPPSÖKANDE VERKSAMHET

Region Jämtland Härjedalen har sedan 1999 ett lagstadgat ansvar att tillhandahålla uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård till vissa äldre, sjuka och funktionshindrade personer.

Uppsökande verksamhet innebär en gratis munhälsobedömning i hemmet (oavsett boendeform) en gång per år och utförs vanligtvis av tandhygienist i samarbete med en tandsköterska från Folk tandvården. Region Jämtland Härjedalen utför cirka 1 400 munhälsobedömningar per år.

I testet fick personalen bärbara datorer och en uppkoppling via mobilt bredband eller wifi där det fanns. Tidigare användes fysiska blanketter och papper för att dokumentera så den stora vinsten var att man nu kunde koppla upp sig mot Folk tandvårdens journalsystem.

De uppsöksteam som medverkat i testet uppger betydelsen av ökad kvalitet och service liksom ökad patientsäkerhet då man kan ta del av alla uppgifter i patientens journal direkt på plats.

DIGITAL ASSISTENT

Testet inleddes med att göra en teknisk bedömning i primärvården i Region Jämtland Härjedalen om det var möjligt att använda en talrobot som skulle kunna svara på vissa telefonsamtal.

Den tekniska bedömningen som gjordes visade att talroboten uppfyllde de kriterier som hade fastställts. Primärvårdens samtalsstatistik visade också att det fanns potential att

automatisera en del av samtalen. Utvecklingen av talroboten fortsätter och primärvården hoppas kunna införa en talrobot i framtiden.

Testet visar också att även andra verksamheter inom Region Jämtland Härjedalen troligen kan nyttja denna typ av tjänst och därmed kan nyttoeffekten bli större än om lösningen med en talrobot avgränsas till endast primärvården.

DIGITAL NATTILSYN

Projektet testade en sängvakt/sensor som larmar om en person lämnar sängen eller inte kommer tillbaka till sängen inom en förinställd tid.

Sängvakten kan också lysa upp rummet eller delar av rummet när personen lämnar sängen för att minska risken för fall. Är man tillbaka i sängen innan tiden löpt ut skickas inget larm och ljuset släcks automatiskt. Test

av digital nattillsyn har gjorts i Åre, Strömsunds och Östersunds kommun. Testet visade att produkten behövs, men just produkten som Vältel testade höll inte måttet.

Testet gav värdefulla lärdomar om vad som krävs av en produkt för digital nattillsyn och hur en ny produkt bör testas i mindre skala först.

Säljbara lösningar

Flera av de produkter och tjänster som har utvecklats, testats och utvärderats har förvandlats till säljbara lösningar. Kunskap som spridits bland projektdeltagarna har bidragit till utveckling av sektorn.

Gränsöverskridande forskning

Ett av Vältels mål var att testlabben skulle vara en tillgänglig forskningsarena. Vältel har bland annat skapat etablerade kontakter på Mittuniversitetets campus i Östersund och flera doktorander har bidragit till vissa rapporter som Vältel producerat. Vältel har lagt grund för ett gränsöverskridande

forskningssamarbete och flera forskningsarbeten releaterade till Vältel är igång. Projektägarna Region Jämtland Härjedalen och Helse Nord-Trøndelag har tecknat ett intentionsavtal kring forskningssamarbete.

Utmaningar och erfarenheter

Allt från stora världsledande företag till nystartade mindre företag har varit med i Vältel. När nya och obeprövade lösningar ska testas måste möjligheter för att testa dem i en mindre skala och i en neutral miljö först skapas innan skarpa tester kan göras. Vältel har verkat i två länder och det har varit en utmaning att hålla kontakten och sprida

information mellan de drygt 30 företag, 14 kommuner och sjukvårdsregionerna som varit med. Med tiden och projektets gång blev det bättre men en erfarenhet är att det måste finnas en infrastruktur för internkommunikation från start för att inte tappa viktig tid i uppstarten.

Vad händer nu?

Vältel har varit ett framgångsrikt projekt och det har fått mycket uppmärksamhet både i Sverige och Norge. Det har gjort att ett nytt projekt kommer att starta, Vältel 2.0. Även Vältel 2.0 kommer att finansieras av Interreg Svergie-Norge.

Det nya projektet kommer att ta med sig lärdomar från Vältel och resan med att lösa vårdens utmaningar med hjälp av förändrade arbetssätt och välfärdsteknik har bara börjat.

